Department of Social Statistics, University of Kelaniya
DOSS_2012/2013
SS/2012/0429

මාර්ග අනතුරු සිදුවීම කෙරෙහි මානව සාධක හඳුනාගැනීම

ඩී එච් සසිකා මධුවන්ත

සංක්ෂේපය

ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවත්වන ජනතාව අනෙකුත් රටවල්වලට සාපේක්ෂව නිතර ස්වාභාවික විපත්වල ගොදුරු බවට පත්නොවේ. නමුත් වර්තමානය වනවිට පෞද්ගලික රථවාහන පාරිභෝජනය අධිකවීම, මාර්ග සංවර්ධනය වීම හා සමගාමීව සමස්ථයක් ලෙස පෙර වර්ෂවලට සාපේක්ෂව එනම් ප්‍රතිශතයක් ලෙස 92% මාර්ග අනතුරු සිදුවීම කෙරෙහි මාර්ගය භාවිතා කරන්නන්ගේ බලපෑමක් පවතින බව**ත්** ඉතිරි 8% පාරිසරික සාධක සහ රථවාහනවල පවතින දුර්වලතා හේතුකොටගෙන සිදුවන අනතුරු බව අනාවරණය **වේ.** එමෙන්ම 2016 වස**රේ** වැඩිම අනතුරු සංඛ්‍යාවක් බස්නාහිර පළාත තුළ සිදූව ඇති බව අනාවරණය විය. ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිදුවන මාර්ග අනතුරු කෙරෙහි හේතුවන සාධකවල බලපෑම ඇස්තමේන්තු කිරීම. අධ්‍යනයේ ප්‍රධාන අරමුණවන අතර මාර්ග අනතුරු සහ ප්‍රජා විද්‍යාත්මක සාධක අතර සම්බන්ධතාවය හඳුනාගැනීම හා ප්‍රාදේශීය තත්ත්වය සහ මාර්ග අනතුරු අතර සම්බන්ධතාවය හඳුනාගැනීම උප අරමුණු වේ. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා වර්ෂ දොළහක, එනම් 2003 වර්ෂයේ සිට 2015 වර්ෂය දක්වා (2011 හැර) ශ්‍රී ලංකාව තුළ වාර්තා වූ මාර්ග අනතුරු භාවිතා කර ඇත. දත්ත රැස්කිරීමේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර ලෙස රථවාහන පොලිස් මූලස්ථානය, වාර්ෂික වාර්තා භාවිතා කර ඇත. විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාන විශ්ලේෂණ ක්‍රම, ද්වීමය ලඝුක ආකෘති මඟින් දත්ත විශ්ලේෂණය කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනයට අනුව අවුරුදු 19ත් 42ත් අතර තරුණ පිරිස මාර්ග අනතුරු සඳහා ගොදුරු වී ඇති බව දක්නට ලැබේ. එනමුත් මාරක නොවන අනතුරුවලට සාපේක්ෂව මාරක අනතුරු වැඩි ප්‍රමාණයකට ගොදුරු වී තිබෙනුයේ 76 වැඩි පිරිසත් වයස අවුරුදු 18 අඩු ළමා පිරිසත් බව පැහැදිලි වේ. මාර්ග අනතුර සඳහා බහුලවම පුරුෂ පක්ෂ භාජනය වන අතර පුරුෂ පක්ෂ ට සාපේක්ෂව ස්ත පක්ෂය මාරක අනතුරු සඳහා වැඩි වශයෙන් භාජනය වී ඇත. සමස්තයක් ලෙස ස්ත්‍රී පක්ෂයට සාපේක්ෂව පුරුෂ පක්ෂය අනතුරු සඳහා භාජනය වීම 58.1% කි. ග්‍රාමීය ප්‍රාදේශවලට සාපේක්ෂව නාගරික ප්‍රදේශවල 18%කින් මාර්ග අනතුරු වල වර්ධනයක් පවතී. නමුත් නාගරික ප්‍රාදේශවල මාරක අනතුරුවලට සාපේක්ෂව ග්‍රාමීය ප්‍රාදේශවල මාරක අනතුරු 57%ක් වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. මෙම අධ්‍යයනයට අනුව මාර්ගය භාවිතාකරන්නන් සඳහා පවතින නීති රීති නිසිලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ මාර්ග නීති කඩකිරීම සඳහා අයකරනු ලබන දඩ මුදල් ඉහල දැමීම, වරදකාරී රියදුරන්ගේ රියදුරු බලපත්‍රය අත්හිටුවීම, රියදුරු බලපත්‍රය නිකුත් කිරීමේදී අයතා ක්‍රමවලින් ලබාගැනීමට ඉඩ නොදීම හා ඒ සඳහා දැඩි නීතිමය පියවර ගැනීම, රජය මගින් රියදුරු පුහුණු පාසල් ආරම්භකර රියදුරන්හට නිසි පුහුණුවක් සහ මාර්ග සංඥා පිලිබඳ අවබෝධයක් ලබාදීම හා මාර්ග අනතුරු බහුලව සිදුවන ස්ථානවල දැන්වීම් පුවරු ඉදිරිපත් කලයුතු බව අනාවරණය විය.

මුඛ්‍ය පද : *මාර්ග අනතුරු, මාර්ගය භාවිතාකරන්නන්, රියදුරන්, වර්ධනය, නීති රීති*

---

shachimadhuwanthi@gmail.com